

12. évadát kezdi a Művészetek Palotája

Bizalom és lojalitás

Apró és kedves botlással indult a MÜPA sajtótájékoztatója, amikor is Káel Csaba az 1917-18-as évad bevezetőjeként aposztrofálta az eseményt; ez az entrez a hiba érzete helyett sokkal inkább időtlenséget kölcsönzött a pillanatnak. A MÜPA idén tehát, a 2017-18-as évvel 12. évadát kezdi meg, és bátran elmondhatjuk, hogy az elmúlt évtizedben fontos kulturális márkává vált.

„Tavaly úgy kezdtem a sajtótájékoztatót, hogy szeretek itt lenni”, „és ez nem csak egy marketing formula”, „nemcsak egy hashtag”, hanem e mondat mögött „bizalom és lojalitás van, mind a szakma, mind a művészek, mind a közönség és az önök”, vagyis a sajtó részéről – kezdte ismertetőjét a vezérigazgató. A MÜPA sikerei a számokban is megmutatkoznak, a hűségprogram elérte a bűvös tízezres számot, miközben a támogatók köre és a bérletek eladása is egyre emelkedik.

Az installáció, amely Káel mögött látható, egy kockákkal játszható kirakósra emlékeztetett, amin a „mágikus nevek” külföldi világsztárok nevei voltak, vagyis egyfajta ízelítő az elkövetkezendő év meghívott művészeiből. Egy biztos, hazai, illetve külföldi sztárokból idén sem lesz hiány!

Juan Diego Florez Mozart áriákkal érkezik, Eötvös Péter Senza sangue című korántsem könnyű témájú operája pedig a Kékszakállú herceg várával egy estén kerül színpadra. Izgalmas szólista párosításokkal is készül az új évadban a MÜPA, Jonas Kaufman Diana Damrauval hallható majd, Leonidasz Kavakoszt pedig a Lipcsei Gewandhaus Zenekara, Pinchas Zukermant a Camerata Salzburg, Lars Vogtot a Royal Northern Sinfonia és Piotr Anderszewskit a Skót Kamarazenekar kíséri.

Aki nem akar sokat utazni jövőre, annak elég lesz beülni a MÜPÁ-ba, tette hozzá Káel Csaba, hiszen Bécstől Sanghajig az egész világot beutazhatjuk velük ebben az évben. A Bécsi Filharmonikusok minden évben választanak egy helyszínt Európában, ahonnan a European Broadcasting Union közvetíti ottlétüket, és az idei választásuk Budapestre esett. Zubin Mehtával lép majd fel a zenekar osztrák és magyar műveket bemutatva, és a három napos vendégeskedés alatt felvétel készül a próbáról, a koncertől és természetesen Budapestről is.

Fellép még Kent Nagano a Hamburgi Filharmonia Zenekarával, Riccardo Chailly a Filarmonica della Scalával, és ebben az évben Muhai Tang a Sanghaji Filharmonikus Zenekarral Grieg, Beethoven, Tan Dun és Guan Xia kompozícióival érkezik Budapestre.

A régizene sem maradhat ki a MÜPA műsorából, Rolando Villazon (Baráth Emőke párjaként) és Joyce DiDonato az Il Pomo d'Oro Zenekarral és a Freiburg Barokk Zenekarral lép fel, emellett továbbra is folytatódik az együttműködés a Versailles-i Barokk Zenei Központ, az Orfeo Zenekar és a Purcell Kórus között, idén Rameau A gálans indák című operája csendül majd fel Vashegyi György dirigálásával.

A MÜPÁ-nak a kulturális élet integrálásában is komoly szerepe van, így továbbra is folytatódik a Budapesti Tavasz Fesztivál és a Café Budapest Kortárs Művészeti Fesztivál, amelyből mára mindkettő az európai kulturális élet fontos segerszemléjévé vált.

A European Concert Hall-lal is tovább megy a Rising Stars együttműködés, és ismét szemtanúi lehetünk egy hétvégén át a fiatal tehetségek seregszemléjének.

A Budapesti Fesztiválzenekarral szoros együttműködésben a MÜPA idén is megrendezi a Hidak sorozatot, amelynek vendége 2017-ben Spanyolország lesz. A 2018-as maratoni koncertsorozatot pedig Bernstein neve fémjelzi majd.

A 2017-18-as évadban sem maradnak el a könnyűzenei és világzenei programok, ismét előtérbe kerül a jazz-zene olyan sztárokkal, mint Chris Potter, Dianne Reeves, Branford Marsalis és Szakcsi Lakatos Béla (aki egyben az évad művészeként is szerepel), és most sem maradhat el a Jazztavasz, a Jazz Showcase és a New Orleans Swingfesztivál. Folytatódnak a Recirquel Újcirкусz Társulat látványos előadásai, illetve a Hey, June! könnyűzenei fesztivál.

A MÜPA négy éve kezdett el komolyabban az irodalom felé is nyitni, így a Literárium és a Literárium extra keretében olyan előadók lesznek jelen, mint Nyáry Krisztián, Kornis Mihály vagy Závada Péter. Emellett egy másik verses-est sorozatra is felhívta a figyelmet Káel Csaba, amely nem a kortársak, hanem a nagy elődök költészetét mutatja be, nem titkoltan azzal a céllal, hogy a fiatalok számára is elérhetővé és érthetővé, szerethetővé tegye például Pilinszky, Petőfi, Radnóti vagy Csokonai életművét, mindezt a Katona József Színház, a Nemzeti Színház, az Örkény Színház és a Színművészeti Egyetem közreműködésével.

A MÜPA-ban továbbra is kiemelt fontossággal bír a fiatalok megszólítása, és a tizenkét év alatt azt is el lehet mondani, hogy kialakult egy MÜPA generáció. Ehhez természetesen a *Matiné koncertek*re is szükség van, amely *Szenvedélyek* alcímmel átkerült a Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterembe. Itt olyan hiteles zenészek avatják be a gyerekeket a zene nyelvébe, mint Fülel Balázs, Kelemen Barnabás, Szabó Dénes és a Talamba Űtőgyűttes. A *Műhelykoncerteken* a gyerekek ismét bepillantást nyerhetnek egy-egy műbe, és bár kisebb viták előzték meg a darabok kiválasztását aszerint, hogy mi való gyerekeknek és mi nem, végül szerencsésen inkább a zeneiség nyomott a latban. Így kerül az idei évadban műsorra a Hány János és a Dido és Aeneas mellett Bartók Concertója is.

Június 7. és 17. között ismét folytatódna a „Duna-parti Bayreuth” néven is emlegetett Wagner-napok, amelynek kapcsán a sajtótájékoztatón a közönség egy filmet is megtekinthetett. A felvételek szomorú aktualitása, hogy Johan Botha is látható még a képeken, aki a MÜPA-ban lépett fel utoljára.

A 2018-as Wagner-napokon a Trisztán és Izoldát és a Tannhäuser Fischer

Ádám, a Bolygó hollandit pedig a Holland Nemzeti Opera karmestere, Marc Albrecht dirigálja.

Az idei újítások egyike, hogy a bérletek elegáns kártyaformátumban jelennek meg, ami leginkább egy bankkártyára emlékeztet; ehhez a gondolathoz a MÜPA vezérigazgatója rögtön hozzá is fűzte, hogy nyugodtan fel lehet fogni ezt egy hitelnek, ahol a kártya kulturális élményre váltható be.

Izgalmas adat, hogy a MÜPA, amely közel ezer programot rendez egy évben, a reklámkampányok sorában is előkelő, vagyis a hetedik helyen végzett Hangjáték kampányával, az év megbízóit összegyűjtő top 10-es listán pedig a hatodik helyet érte el.

Nem maradnak el a vizuális újítások az idén sem, 360 fokos filmtechnikával most már egyre több felvétel megtekinthető

majd, illetve egy, a MÜPA-t bemutató film is készül, ráadásul a virtuális bolyongás közben olyan fontos pillanatokot élhet át újra a speciális szemüveget felvevő néző, ahogy Kocsis Zoltán dirigálja a Kékszakállú herceg vára előadást.

Káel Csaba hozzátette, hogy Kocsis Zoltán nagyon hiányzik mindannyiunktól, de igyekeznek hagyatékát méltón képviselni. *Szekeres Nikolett*

Szimfonikus zenekari körkép

Sorozatunk folytatásában a „cívisváros” Debrecen idei évadjáról és a Pannon Filharmonikusok terveiről számolunk be.

Kodály Zoltán iránti tiszteletadás jegyében telik az évad a Kodály Filharmóniánál tudhattuk meg Somogyi-Tóth Dánieltől, a Kodály Filharmónia igazgatójától, művészeti vezetőjétől.

„Az őszi-téli időszakban többek között Vásáry Tamás, Kollár Imre, Kovács János karmesterek, Julien Furrier, Perényi Miklós, Onczay Csaba, Balczó Péter, Rác István szólisták voltak vendégeink. Sok egyéb mű között játszottuk Beethoven Egmont-nyitányát, Sztravinszkij Tűzmadár szvit-jét, Szent Sebestyén vértanúságát Debussy-től, Gershwin kismaratont rendeztünk, előadtuk a Varsói koncertet Addinselltől és egyedi feldolgozásban vitük színpadra Britten The Young Per-

son's Guide to the Orchestra” című művét” – mesélte lapunknak Somogyi.

A Kodály Kórus Debrecen előadásai közül mindenképpen kiemelendő még a „Capilla del Indios” című koncert, amelyen igazi kuriózumként, latin-amerikai barokk műveket hallhatott a közönség, a Kodály Filharmonikusok két karmestere pedig egy-egy zongoraversennyel mérte össze pianista tudását.

„Különösen fontos számunkra” – tette hozzá az igazgató –, „hogyan egy olyan évadban vagyunk, melyben névadónk, Kodály Zoltán emléke országos viszonylatban is kiemelt szerepet fog kapni. Együtteseink több mint ötven koncerten, hallgatók tízezeinek adják elő a zeneszerzőóriás legfontosabb műveit.”

Március 7-én a zeneszerző halálának 50. évfordulója alkalmából a Háy János

című daljáték félig szcenírozott változatát játszották, amelyet a Filharmónia Magyarország Kft. felkérésére március végétől egy 15 koncertes ifjúsági turné keretében belül mutatnak be olyan vidéki iskolákban, ahol nagyon ritkán, vagy egyáltalán nem láthatnak élőben szimfonikus zenekart a gyerekek. „Minden egyes fellépés különösen meghatározó, hiszen a vidéki Magyarországra visszük vissza Kodály zenéjét” – hívta fel a figyelmet a kulturális missziós tevékenységre is Somogyi.

Örömben sem volt hiány: „Eseménydús tavaszunk kezdeteként vezető karmesterünket, Kovács Lászlót Magyarország Kiváló Művésze díjjal tüntették ki. Ebben az időszakban Baráti Kristóf, Ember Dániel, Boros Misi, Farkas Gábor, Várjon Dénes voltak/lesznek hangszeres szólistáink, valamint a nagyheti koncerten Philipos Tsalahouris zeneszerző személyesen is közreműködött Krisztus hét szava a keresztfán című szerzeményében.”

Debrecen Város Napja alkalmából ismét felcsendül Vajda János: Cantus Firmus című műve a Kölcsey Központban, melyet a zeneszerző a cívisváros felkérésére komponált.

„Az évad végéhez közeledve egy kicsit sem érezzük úgy, hogy lassan pihenhetünk, hiszen éppen a dupla záró koncert lesz a legnagyobb szabású rendezvényünk. A Kodály Filharmónia produkciójaként a világhírű King's Singers énekegyüttest látják vendégül együtteseink június elején, amelynek keretében a világhírű angol együttes koncertjén két Kodály művet is hallhat majd a várható-

A Kodály Filharmonikusok

an rendkívüli létszámú közönség” – folytatta a beszámolót a zenekar igazgatója.

A nyár beköszöntével a Kodály Filharmonia igyekszik eleget tenni a megtisztelő és egyre sűrűsödő felkéréseknek országsszerte. Kecskeméten, a Kodály Művészeti Fesztiválon játsszák Kodály Concerto és Szimfónia című műveit, Tiszadobon, az Andrássy-kastély kertjében és Debrecenben a Nagyerdei Szabadtéri Színpadon szimfonikus gálákat állítanak színpadra.

Ősztől a zenekar régi álma válhat valóra: „a szakminisztérium támogatásával rangos külföldi helyszíneken is folytathatjuk azt a missziót, amelyre a Kodály név viselése kötelez bennünket” – fejezte be az idei izgalmas évad ismertetését egy jövőbe mutató tervvel Somogyi-Tóth Dániel.

(Szekeres Nikoletta)

Energiaáramlás a Pannon Filharmonikusokkal a Müpában

A tengerentúlról hazatért dirigens, Bogányi Tibor a budapesti sajtótájékoztatót az Őz, a csodák csodája című musical részleteivel nyitotta meg, s zongorajátéka remekül illett a meghirdetett, csodásnak nevezett 2017/18-as évadhoz. A megfogalmazás találó, hiszen a Müpában, a Pannon Filharmonikusok szezonjában olyan művészek lépnek majd pódiumra, mint Benjamin Schmid, Bogányi Gergely, Baráti Kristóf, Várdai István vagy Gilbert Varga, s a felhangzó művek is igazán különlegesek. Az öt hangversenyből álló sorozat címe: Energiaáramlás.

Horváth Zsolt igazgató úgy fogalmazott, hogy az eddig eltelt szezonok alatt a Müpa már a második otthonává vált a Pannon Filharmonikusoknak, a mostani sorozatuk olyan szólistákat vonultat fel, akikkel kölcsönösen inspirálják egymást. Hangsúlyozta azt is, hogy az együttes fellépéseit jellemző, magabiztos technikai tudásnak köszönhetően nem kell csupán a perfekcióra fókuszálniuk, így minden koncerten valóban létrejön az a közlés, az az energiaáramlás az előadók és a közönség között, ami különleges élménnyé teszi ezeket az esteket. Ezért is törekednek arra, hogy olyan művészeket kérjenek fel az együttesmuzsikálásra, akikre ez az energiaáramlás, ez a flow-élmény jellemző, akiknek nagyon inspiratív a színpadi jelenlétük, és lehetőséget teremtenek arra, hogy a publikum is átélje,

megtapasztalja a koncertteremben felszabaduló energiát. Hiszen akkor biztos, hogy ezeknek a hangversenyeknek az emlékét a hallgatók megőrzik, hazaviszik.

Bogányi Tibor vezető karmester pedig azt emelte ki, hogy az energy flow elnevezés – a saját tevékenységét tekintve is – telitalálat. Ha ugyanis ez megszületik a hangversenyen, akkor a nézők olyan energiával találkozhatnak, amit a normális életben nem tapasztalnak meg. A dirigens szerint a koncerteken a láthatatlan válik lényegessé.

Horváth Zsolt azt is hozzátette, hogy ezzel a sorozattal összegezni szeretnék a zenei élményeiket, hiszen bennük is felmerült az igény, hogy újra játszanak azokkal, akikkel a koncerteken túlmutató élményben volt korábban részük.

Arról is beszélt, hogy amikor annak idején elindították a pécsi együttes átalakítását, nem is tudták, mi lesz, hová jutnak majd évek múltával, de mindig fontosnak tartották megtalálni a szakmai megújulás mikéntjét. Azt is látni kell, hogy folyton tovább lehet lépni, s hogy a kíváncsiság újra és újra továbbviszi ezt az együttest.

A hangversenyek izgalmas címekeket viselnek. Csajkovszkij, Kabalevszkij, Dvořák művei Benjamin Schmid és Bogányi Tibor előadásában a Szlovák kaleidoszkóp elnevezést kapta – ezzel indul a sorozat szeptember 29-én. Az élet és a halál táncai pedig Bartók, Liszt, Richard Strauss és Claude Debussy műveit rejti, Bogányi Gergellyel, Cristian Mandeallemel másfél hónappal később. Kontinenseken keresztül kalauzol februárban Baráti Kristóf és Gilbert Varga estje, amelyen John Adams, Samuel Barber és Szergej Prokofjev darabjai hangzanak fel. Egy hónappal később Elgar, Walton, Rimszkij-Korszakov műveit Várdai István és Bogányi Tibor szólaltatja meg azon az esten, ami az Ereje teljében nevet viseli. A Négy G, azaz Grieg, G-dúr és g-moll a bérlet záróestjének a címe, amelyen Dejan Lazic-csal és Vass Andrásal Grieg mellett Ravel kompozícióit adják elő a Pannon Filharmonikusok május 4-én.

Érdekes az is, hogy a fellépő öt művész közül három – Benjamin Schmid, Baráti Kristóf és Várdai István – Stradivari-hangszereken muzsikál.

A budapesti bérletüket – ami az utóbbi években egyre népszerűbbé vált, a vásárlók száma az elmúlt évadban meghalad-

A Pannon Filharmonikusok

ta az 1100 főt – március elsejétől árulják, a pécsi sorozataikra pedig a hónap végétől vehetik meg a belépőiket az érdeklődők.

A Pannon Filharmonikusokkal egyébként nem csak a hangversenysorozatokon találkozhatnak az érdeklődők, hiszen az együttes muzsikál majd azon a félig szcenírozott operaelőadáson is a Müpában, amelyen Bellini művét Némedi Csaba állítja színpadra. A puritánok olyan előadókkal hangzik fel, mint Jessica Pratt, Bretz Gábor és Szántó Andrea, karmestere pedig Riccardo Frizza lesz. A május 21-i produkció a reformáció éve előtt tiszteleg.

Akad még egy különleges feladatuk is a következő szezonban, igaz, az már valódi otthonukban, Pécsen. A Filharmonia ismét újtárra indítja a dirigensek segerszemléjét, a Solti György Nemzetközi Karmesterversenyt. A megmérettetés decemberi, a Kodály Központban rendezett döntőjén, valamint a sorozatot záró gálaesten – amit az M5 csatorna is közvetít – a Pannon Filharmonikusok muzsikálnak.

(Réfi Zsuzsanna)